

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**In catenam super Matthaei evangelio editam - Cod. Aug.
pap. 5**

Thomas <von Aquin, Heiliger>

[Reichenau], [15. Jahrh.]

Cap. XXII

[urn:nbn:de:bsz:31-84684](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-84684)

nata et thauris non quia et thauri
non fuerunt sagmata sed quia non oēs
sunt sagmati thauri Ergo sagmata
tūmō dicit prophetas qui sunt p̄uīsto
repleti thauris aut qui et p̄phete fu-
erunt et sacerdotes. sicut Jeremias
et ezechiel ut em thauri dices sunt
gregis. Ita et sacerdotes p̄ncipes p̄
p̄te **hilarius** vel aliter thauri glo-
sa in m̄m sp̄s ē qui in confessorū dei
tamq̄ hostia electa sunt immolari Sa-
gmata uō sunt homines sp̄uales t̄p̄
celesti pane ad euolandū auct pas-
se retas accepti tibi ubertate exple-
tūre. **Gregorius** Non dū uō p̄ m̄
p̄ori mutacōe nil de thauris et alti-
tibus insēda aut iam thauri
et altitia mactata quia om̄s de q̄
tū ūba audire uolum̄ et aduigat ex-
empla ut om̄e quod impossibile cre-
dim̄ tanto nobis ad sperandū fiat
facilius q̄nto p̄ hoc transse et aōs
audim̄ **Origenes** Vel quia p̄n-
dū quod patre est eloquiū dei p̄-
ria q̄ eloquiū dei thauri intelli-
gant. Snauiā aut et delatibilia corp̄
sunt sagmata Si quis em̄ p̄ferat
quēda dūta modica et nō firma
et nō magna dūta rōmē hēria
uident matra tē que p̄ferunt Sa-
gmata aut sunt. tū ad ināquāq̄
p̄one exempla multa rōmē p̄batōe
repleta inducūt puta si aliquis de
castitate s̄mōnē loquit̄ rēe intelli-
tūtur Sed tū ipm̄ castitatē s̄mōnē
tū rōmē p̄batōe de scripturis reple-
tū p̄tulerit ita ut delectet et ōp̄r-
met aūm̄ audientis p̄uilit tū sagi-
nati **Cris sup̄ ay** Quāt dicit
Et om̄a p̄ata s̄. intelligit quia
quidē querit̄ ad salutē iā adimple-
tū ē in scripturis Qui em̄ ignoras
est in uent̄ ibi quod distat qui q̄
timas ē in uent̄ ibi qd̄ timeat qui
laborat in uent̄ ibi p̄missa quibz
exrite ad op̄as. **Glosa** Vel om̄a p̄ata

sunt i. introitus regni aptus est
p̄ fidem mee incarnationis qui an̄ fuit
clausus. **Cris sup̄ ay** Vel om̄a p̄ata
dicit que p̄tinent ad misterū dūte
passōis et n̄e redemptōis Ideo sub-
dit Venite ad impias nō p̄de p̄
fide et moribus. Sequit̄. Et illi aut
neglexerunt. Quare aut neglexerit
manifestat tū subdit Et abierūt
alius mōtū subd̄ alius uō in negoti-
atōm̄ sua **Cris m̄ om̄** Quāuis aut
uideant̄ rōnabiles ōtōes tē sed h̄m̄
distinḡ p̄ n̄tia sunt que detinet̄ oī-
lūis tamē p̄one sp̄ualia optet ay
tamē uidetur. q̄ h̄is ōtōm̄bz uō
negligentia uel anima p̄onebant
Hilarius Ambicōe em̄ p̄tū t̄p̄
villa homines occupant̄ plures nō
ob p̄tūne cupiditate negotiacione
detinent. **Cris sup̄ ay** Vel alit̄
Cum labore manuū māz aliquid
facim̄ puta exentes agrū uel m̄-
neam aut op̄us ligni uel ferri uilla
colē uident̄. Cum aut non labore ma-
nuū māz alia lucra consēim̄. Om̄e
h̄ negotiacione appellat̄ ad misterū
mūdi et in serū qui cū scit̄ p̄
om̄ mūdia opera homines excludit̄
runt uita **Gregorius** Qui ergo
tentus labori t̄ono uel mūdi atōibz
deditus misterū incarnationis dūte
pensare et p̄d̄m̄ illud com̄ distat
q̄ ad uilla uel negotiū p̄genē uē-
nire ad regis impias recusat. Et
pleraq̄ quod ē grauius nō nulli vo-
cati grām̄ non solum̄ respūit sed etiā
p̄ferit̄. Unde sequit̄. Reliqui uero
temerūt suos euis et otimelys affec-
tos occiderūt. **Cris sup̄ ay** Vel p̄
occupatōm̄ uille p̄tāre uideat̄ p̄git
quos mūdi delatōis s̄p̄ant a p̄p̄o p̄
occupatōm̄ aut negotiacionē sacerdotes
retos q̄ inuistros templi p̄gnant̄
quos lucra obtentu uementes ad m̄-
sternū legis et templi auidia s̄p̄ant̄
a fide de quibz non dixit q̄ malignati
sunt sed neglexerūt Qui em̄ odio

aut in iudicia crucifixerunt **scdm** illi ma-
 lignati s^t Qui em negotijs impediti
 non crediderunt illi neglexisse d^{nm} no
 malignari de sua tamen morte d^{ns} ta-
 cet quia impari parabola dixerat sedon-
 dit mortem discipulorum suorum **quos**
 post ascensum ipsius occiderunt iudei sic
 pharisei lapidantes et iacobus alpher occi-
 dentes propter que u^lm destructa est
 a romanis Et nondum quia iudeos no
 p^{er} sed translatus dicitur dunt em u^lm
 si dicitur quod uoluit unde et hic sc^{ilicet}
 Rex autem cum audisset ista **Jerom⁹**
 An mutabat ad nuptias et agebat
 opera clemencie hanc namc appertu
 est Nat autem in ad u^lm uenit **ho**
 silet et rex t^{em} dicit **Origenes** di-
 cant autem qui peccant iudei legis et
 prophetarum et totius creaturis **ut** iuste
 qui et homo dicitur et u^lm p^{ro}mittit ipse
 est pater xpi q^{ui} si dixit ap^{er} huc ipse
 ce cogendi s^t confiteari qm multa i ca
 sedm passibilem homi nam ce d^{ns}
 Non quia ipse passibilis est sed quia
 morem gerit passibilis nature homi
 et sedm hanc conspiciat suscipe que
 et iram dei et p^{er}nam et cetera huius
 p^{ro}phetie sequit^{ur} Et **missis** op^{er}ibus
 suis p^{er}didit homicidas illos et ciuitate
 illorum succendit **Jerom⁹** p^{ro} hos op^{er}-
 atus romanos iⁿ telligimus subduce re
 passano et toto qui occisus iudee p^{ro}les
 p^{ro}ualcatrice incendit ciuitate **Cris-**
ostom⁹ Romani autem op^{er}ibus dicit
 op^{er}ibus dei quia d^{ns} est ira et plenitu-
 do eius nec ead^{em} uenissent romani
 iⁿ u^lm nisi eos d^{ns} op^{er}itasset **Greg⁹**
 Vel angelorum agmina p^{ro} op^{er}ibus reg^{is}
 m^ul^{ti} aysses ergo op^{er}ibus op^{er}ibus
 homicidas dicit quia in hominibus omne
 iudicium p^{ro} agelas op^{er}et^{ur} homicidas
 ergo p^{ro}dit quia p^{ro}sequentes mittit ci-
 uitate eorum igni succendit quia illorum
 non solu^m a^ute sed caro quare in qua hi
 tauant etna geheme flama ardeant
Origenes Vel ciuitas impiorum est sedm
 vniuersum dogma congregatis eorum qui

ueniunt in sapientia p^{ro}ncipiu huius secte
 quid succendit rex et extirpat q^{ui} ex
 malis edificatibus consistente **Greg⁹**
 Sed is qui in uitate s^t q^{ui} temp^{or}e con-
 spicit filij sui impias uacuas noⁿ hebit
 d^{ns} em sermo dei in uenans est ubi
 requiescat unde subdit dunt ait s^t
 uis suis **Origenes** iⁿ ap^{er}ibus aut angel
 qui p^{ro} s^t erant in uacuaone genau
 iⁿ u^lm quide pate s^t **Remigius** iⁿ
 omne sacramentu huanie dispensatome
 ia pactu atq^{ue} completu est Sed qui in
 uitate erant iⁿ iudei non sunt digni
 q^{ui} dei iusticia ignorantes et sua statu
 uolentes indignos se iudicauerunt sine
 uito **Reprobato** ergo iudicio p^{ro}to ad
 has impias gentis p^{ro}les est sustinet
 unde sequit^{ur} Ite ergo ad op^{er}ibus u^lm
 atq^{ue} et quoscuq^{ue} inuenitis uocate ad nup-
 tias **Jerom⁹** Gentiliu em p^{ro}les no
 erat in uis sed in op^{er}ibus u^lm **Remig⁹**
 Qui s^t ergo errores gentiliu **Cris-**
ostom⁹ vel uic s^t omnes p^{ro}fectores
 istius mundi ut puta ph^{is} milicie et
 huius dicit ergo Ite ad op^{er}ibus u^lm
 ut cuilibet condicio homines uocet
 ad fidem Ad huc sicut castitas uia est
 q^{ui} dicit ad ualidum et sic de alijs u^lm
 tibus et u^lm. Quibet ergo ut
 op^{er}ibus q^{ui} factis homines in uitent ad
 fidem **hilarius** p^{ro} uia ead^{em} temp^{or}e
 seculi intelligendū est atq^{ue} ideo ad op^{er}-
 itus u^lm uibent ire q^{ui} omnibus re-
 troacta donant **Greg⁹** vel aliter
 in scriptura sacra uias actiones accipis
 op^{er}ibus u^lm intelligimus defectu acci-
 omi q^{ui} illi pleriq^{ue} facile ad deū uo-
 nunt quos in t^{em}is actioib^{us} p^{ro}pera
 nulla comitant **Orig⁹** vel aliter
 puta hanc p^{ro} uocata fuisse ad nup-
 tias aliquarū in gentiay^{us} a^ute p^{ro}ncipat
 em deus uult uenire ad op^{er}ibus dⁿⁱ
 eloqui eos qui ad intelligendū s^t in
 gemosiores et qm qui huius s^t notur
 ad istam uocato uenire transmittit
 alij serui puorantes eos et p^{ro}mittent
 q^{ui} s^t uenient papient plandū
 p^{ro}ntu atq^{ue} Sicut em meo palib^{us}

alia e que nubet sponsa alij inuitato
res alij qui inuitantur ad nuptias. per de
sit dicitur ad ordines aude. caridq vir
tutes et causas. ob quas hij quide r co
stancie sponsa accipunt. Alij in ordine
honoris vocantur alij in modo inuitato
ad nuptias. Sed si qui principalit quid
fiant inuitati p mos inuitatores q
paupes sensu neglexerunt et abierunt
sua sequentes in quibus magis p delectati
p in hys quo rex p seruos suos pmit
tebat sed hij leuiores p hys qui p
uis transmissis in uiciant et miferunt
qui saluet paco contentiosos ubi
ausi p tenuissa seruos missos qui no
sunt ppati ad soluendas pces eor ver
sitas q otimelys afficit uel mter
ficiunt ab eis Sequit Et egressi sui
eius congregauit omis quos in uene
runt bonos et malos. **Origenes** Gre
dientes serui siue de iudea et uim
apri xpi siue ab misericordibus angeli si
et euenientes ad vias diuersas diuisis
malis congregauit et aggregauit
tunc inuenit et non curant. vtu ali
an an vacatoni mali sunt aut boni
bonos aut intelligit hic simpliciter que
huiusmodi et reuocet ex eis qui uenie
bant ad cultu dei quibus querebat
quod aptus ait. Cum gentes q legem
non hnt ea q legis p faciunt ipi sibi
lex sunt **Jeromius** In ter ipas
gentiles est in similitudine diuisas tu alias
stramus ee p diuiores ad vna alios ad
honestatem moris vtuibus deditos **Gu
golus** Vel hoc dicit q in hac ead
net mali ee sine bonis nec boni ee sin
malis pnt Bonus aut no fuit q ma
las tollerare recusauit Sequit Et im
plete p nuptie dispensentur **Origenes**
Nuptie saluet xpi et ead sunt
implete du restituti deo qui ab aptis
p in uenti recubuerunt ad epuland
in nuptijs. Non aut ut mali pma
nerent mali. sed ut deponerent vestim
ta qua nuptijs et induerent nuptialia
vestimta vsta mie benignitatis et
Ideo rex egreditur ut videat distributes
pns quid apponat eis prandiu ut re

tineat hntes nuptialia vestimta atq
delectet qdempnet aut qtalos unde
sequit. Intrauit aut rex ut uideret distri
bentes **Crisostomus** Non quia alicubi
ipse non est. sed ubi multo pudicior a
spice ibi dicit pns. ubi aut no vlt
absens uidet. Dies aut aspectus e
dies iudicij qn visitatur e xpianos
qui sup mensa scripturas recubunt
Origenes In grediens aut in uenit
quidam qui non mutauit ppos mores
unde sequit Et uidit ibi hntes no
vestimta veste nuptiali. Similit aut
dicit qui vniq gms p homines q ser
uant malicia post fidem q hntat
ante fidem. **Gregorius** Aliud aut debe
mus mtelligere p nuptiale vestem n
cautatem quia hnt in se dnt hnt
du in ptiande sibi ead nuptias
uenerit Intrauit ergo ad nuptias
uenerit sed sine veste nuptiali q r
eada fidem ht. sed cautate no ht.
Augustinus faustus Vel sine veste
nuptiali nuptias adit qui querit
ibi glorijs non sponsi sed suam. **hu
laris** Vel veste nuptialis e q gra
pud si et candor hntis celestis
bone mtrogatois confessione suscep
tus usq mcedit regni celoz et ma
latus et mteger e resuandus **Jeromius**
Vel veste nuptialis pcepta p dm
et opera q complentur ex lege et eu
nou. q hntis efficiunt uestimta q
qui mdie iudicij mntus fuit sub noie
xpiano no hnt stati corripit unde
sequit. Et ait illi amice quid hnt
trasti no hntis vestem nuptiale am
tu vocat quia inuitato est ad nup
tias q si sit amicus p fidem. Arguit
aut impudencie q veste pdrda mu
dicias polluit nuptiales. **Origenes**
Et qm qui peccat et no induit dm
mm ihm xpm no ht exuptione
aliqua Ideo seq. At ille obmutuit
Jeromius In tempore em illo no est
locus impudencie nec negandi fact
tas cu omis angeli et mudo ipse testis
sit peccatores. **Origenes** Non aut

Solum revertus est a mptis qm in
 ram mptis fecit sed adhuc amista
 regis sup vncula consuetis ligatus i
 responem qua no e vsus ad bonu et app
 henda dte qua nullu opus bonu
 impleuit adempnatus e i lato ab omi
 lue alieno qui vocant tenebre optio
 res. vnde p^r dicit rex dixit mptis
 ligatis manibz eius mittite eu m tene
 bras optiores. **Greg^o** ligantur tunc pedes
 et manus p dicitur sine que mo a
 prauis opibus ligari nolunt. p melio
 ratam uite vel fut ligat pena quos
 mo ab omi opibus ligauit culpa. **Aug^o**
xi de similitudine p ruzas no atqz dis
 tortas voluntate implicatio vincula
 e quo h^o alligat qui h^o agit ne pi
 rat m tenebras optiores **Greg^o** quito
 res aut tenebras dicitur creatate cordis
 optiores vero tenebras etud noctam
 dampnatis **Criso^o sup a^o** vel p h^o
 designat differentia tormento in
 peccatoribus sunt em p tenebre
 optiores m tiores aut miores et
 nouissim loci. Sequit ibi de fletu
 et stridor denau **Jerom^o** qm fletu
 oculary et stridore denau et p metta
 foram me broz corpaliu magnitudo
 audit tormento. anas quaz liga
 tas et pedes fletu oculary et stridore
 denau ad companda rime m tellige
 ritatem. **Gr^o** vt illic dentes stridat
 qui de adacitate gaudebant qllit oculi
 defleant qui hic p illatas concupias
 vabant quates p m gula me bra supple
 subiacant que hic singulis quibz q vi
 tuz subiecta seruebat **Jerom^o** et
 quia moimio mptali no inuau sed
 sine querit **Suldit^o** aultu p vaca
 ti pauca no et **hilarius** m m
 utante em sine excepcoe publice bo
 nitas huanitas e m m uctas vo l
 vocatis de uictis m itary pbitatis etud
 e **Greg^o** Non nulli em bona nec i
 apuit Non nulli uo m bonis q mce
 perunt vime p sstunt tanto ergo s
 vniuersaqz sollicitate metuat pto igno
 rat que restant. **Criso^o sup a^o** vel

alic^o auocans deus temptat homines
 etiam suam ingreditur ad am vt uide
 at distubentes et si m uent alup no hen
 tem bestem mptalem m trogat eu. vt
 quid fuis es xpiamus. p her opa dili
 gebas talem ergo xpus tradit mptis
 suis i aliquibz mptis seductis et ligat
 manus eius i opora et pedes i motu
 anime et mittit eu m tenebras i m
 eriores uel gentiu uel iudeoz uel heresi
 p m quiores em p tenebre gentiu. p
 ueritatem pmit. qua no audierit. sed
 optiores iudeoz qui iudeoz qui audierit
 sed no ceciderit. sed magis optiores
 hereticoz qui audierit et didicerit
 tunc abentes phisei i^o **Criso^o sup a^o**
 Sicut p aliquos claudu uoluit aque
 torrentis motu si exdusa fuit per
 aliq violentia aliude sibi semita que
 rit Sic iudeoz malignitas ex vna pte
 confusa aliu sibi aditu adiuemnt. vñ
 dicit tunc abentes phisei conflui i
 ierit ut eu capent m sermone. Abi
 erit m p ad herodianos Quale g sllit
 tales et conspuatores et ideo sequit
 et mittit ei discipulos suos ai herodi
 amo. **Blo^o** Tamquid ignotis ut fua
 luis decapent. ut p eos illud caperent
 tu timentes turbam h^o p p no p ssument
 face **Jerom^o** Nunc quide sub cesa
 re augusto quida subiecta romans qn
 toto orbe e celebrata descriptio stipe
 diau facta fuit et erat m pto mag
 seditas dicentibz alijs p securitate et
 queta q romani p omnibus militaret
 debe tributa p solui. phiseis uo qui
 sibi applaudebant i iusticia econo m
 tenabz no debe p p m dei qui denas
 pluet et p micias daret et ceta q i
 lege scripta p huams legibz subuac
 Separauit augustus herode filiu
 antipatriis aliena et p sllit regem
 iudeis constituerat. qui tributis p esset
 et romans parer am p m aultu igit
 phisei discipulos suos ai herodiano
 i militibz heradis seu herodiadis.
 q^o illudentes phisei qua romans t
 buta soluebant herodianos uocabat
 et no dno cultu deditos **Cristom^o**

Propter hoc aut suos discipulos et he
redis milites simul mittere. ut quod dicitur
peter reprehendat. Cupiebant aut magis
aduersus herodianos cui aliud dicere
Quia enim cum detinebantur propter tu
bas. voluit ei periculum mitti. quod hoc
quod est publicis tributis obnoxius. **Crisostomus**
sup act hec autem est ypocritarum prima
militatio quia laudant quos perire volunt
Et ideo in laudem primum dicentes.
Agere scimus quia verax es. Agere enim cum
vacant ut quasi honoratus et laudatus
mysterium sui cordis simpliciter eis aperiat
tamquam volens eos hinc discipulos. **Gl**
Triplix autem contingit aliquando vitare non
docere primo quod parte ipsius docentis quod
saluet vitam vel non nouit vel non
amat. Et tunc hunc dicitur. Scimus quia
verax es. Secundo ex parte dei. cuius timore
postposito quiddam vitare dedecus quod
honoratum non pure amittat. et hoc
hoc dicitur. Et nam dei in vitate do
ces. Tertio ex parte proximi ex tunc
more vel amore aliquis vitare taret
Et hoc concludendum dicitur. Et non est
tibi cura de aliquo sed homine. Non enim
reprobas personam hominis. **Crisostomus in omni**
hoc de herode et cesare occulte insi
miabant. **Jeromius** Blanda quidem et
fraudulenta interrogatio illuc quocumque
respondente. ut magis deum quam cesarem
timeat. respondit. Dic ergo nobis
quid tibi videtur licet consilio dei ce
sari an non. vel dicat non debere
tributa solui statim audientes herode
diani seditionis tunc contra romanum prin
cipem cum teneant. **Crisostomus in omni**. Quia
enim sciebant quod quiddam hanc discordiam
mediantes occurrere et tunc volebant et
ipsum per sermones hanc mentis suspicionem
mittere. sequitur. Cognita autem istius ne
quicia coram ait quid me temptatis
ypocrite. **Crisostomus sup act** Non secundum ser
mones corporis pacificos blande respondit
sed secundum coram et suam crudeliter appa
rebat quia deus voluntatibus videtur
non illis. **Jeromius** prima ergo vitare
et respondentem interrogantem metes quod

et non discipulos sed temptatores vo
care ypocrita ergo est quia aliud est
et aliud simulat. **Crisostomus sup act** dicit
ergo eis ypocrite. ut considerantes cum
humanorum cordium cogitatione. quod facere
cogitabant proficere non audebant. unde ergo
quod pharisei blandiebant ut pudent sed istius
confundebat ut saluaretur. quia utilior
est homini deus in corde quam homo in corpore. **Je
romius** Sapiens autem semper sapienter egit
ut suis potissimum temptatores sermone
confiteretur. Et tunc sequitur. descendite mecum
munuscula. census. Et illi obtulerunt ei
denarios. huius generis munusculum est. quod per
viximum computabat et habebat yma
gemem cesaris. unde sequitur. Et ait illis
istius. Quis est ymago haec et super scriptum
Quis putant interrogatorem saluatoris
ignotantem esse et non dispensationem
distantem ex parte laici quod viximum poterat
sare istius ymago erat et ymago.
Sequitur dicitur ei cesaris. Cesarem non
putemus augustum sed tyberium regem
signum eius sub quo passus est dominus. unde
ait reges romanam apud gavo cesare
qui imperium accipiant cesares appellantur.
Sequitur. Tunc ait illis. reddite ergo
que sunt cesaris cesari. munusculum tributum
et pecuniam. **Hylarius** Si enim interrogat
quod cesaris est pence nos respondit
condidit. et reddendi ei que sua sunt
non tenebimus. Porro autem si rebus illius
morbamur si iure potestatis sue viximum esse
querelam in iure et cesari reddere quod
cesaris est. **Crisostomus sup act**. In autem cum
audieris et reddere que sunt cesaris cesari
illa. atque dicitur cum solum que in nullo pecca
ti nocent quia si aliquid tale fuit non
adhuc cesaris est. sed deus tributum de
inde ut non dicant quod hominibus nos
subitas subdidit. Et que sunt dei deo
Jeromius id est decimas primitias oblationes
aut victimas parat et ipse dominus reddidit
tributa cesari per se et petrus et ideo red
didit que dei sunt per primum faciens volu
tatem. **Hylarius** deo etiam que eius
sunt reddere nos oportet. id est corpus et animam
et a voluntate. Nummus enim cesaris

Si quis mortuus fuit no hnt filiu
ducat frater eius uxorem illius et sus
ciet semen frs suo **Cris** in omi Quia
em in mitigabile malū mors erat
apud iudeos qui omnia p pnti causa
cebant in legem deduxit moyses de
finit sine filijs uxorem frī dare opte
ut defuncto illius nasceretur ex frī et no
ex frīdet nōmē eius quod erat qd
mōrtis mitigatō Non aut alius q
frater uel q inquis iubebat accipere
uxore defuncti qm no ita putaret
qui ex tali qmāte erat nascitur de
filiis eius qui obyt et itm extraneus
no ita hnt nētatē. statilo domū
eius qui obierat sicut frater nū erat
ex cognatōe usqū erat. Sequit E
rant aut apud nos septem frēs et
pmus uxore ducta defuncti sine fi
lijs et non hnt semen reliquit ux
orem frī suo statū stōis et tūc usq
ad septimū nouissimū aut omī et mli
defuncti e **hylarius** qui rēne corpū
non credebant et adūm putabat in
tūc ai corpibus rēc istius mōi fingit
fabulā que delirant arguat eos
qui resurrexerāt afferant mōrtuoz.
Imptūdmē ergo fabule opponit ut
rēmb denegent uitatē unde con
cludunt In resurrexerāt q ruz de
septem cit uxore omēs em hnterit
cam. p aut fīd ut vē ingente coz
hor aliqū accidit **aug** de qoibz eum
per hos tamē septē frēs iustie in
telligūt hominē impij qui fructū
iustie non patiūt afferre in terra.
p omēs septem mudi etates. quibus
ista tra consistit. postea em et ista
terra transiet petra qd omē illi quas
septem sterilitē transierit **ser**. Re
spondens aut ihus ait illis **Crif**
nescientes scripturas nec uerū dei
Cris sup ast. Sapienter pmū ar
guit pūltitād coz quā no legebat
stōm ignorantia quā no cognoscebat
eū Sed diligētia em lēdmē nati
pūā. Ignorantia aut negligentia
filiā est **Jerom** 9 pterea ergo er

vant quia scripturas nesciūt et q
scripturas nesciūt consequēter ignorant
uerbū dei **Aug** Dicit aut res dicit
eos nescire vna quidē scripturas illas
aut uerū dei p qua resurctō fit et
noua uita mea uel dnt arguēs p dicit
os nescire uerū dei se eos no cognos
cere arguebat Ipe em erat uerū dei et
no cognoscebat em q nescientes scrip
turas q locūt deo. pterea nec rēne
credebant quā fūm fūat ipe. Quere
aut Cum saluator dicit. Eratis nesci
entes scripturas. An dicit quod in quibz
dam scripturis positū e q sequit In rēne
em nec mibent nec mibent **Crif** em
in uerū testamto no legit scriptū Nos
aut dicim quā scriptū e no ipis ser
mōmbus manifeste ita dicētibz. sed i
mūsto iudiciātibz stōm intellocōmōra
lem Nam ai p lēx umbra futurorū
bonoz dicens quodlibet de uirū et
uolūbz de pūalibz nuptijs pūcipalit
dicit Sed nec hō in uerū aliaibz scri
pturā dicente stōs post exiū fore sic
angelos dei mī facit quis hoc mox
liter intelligat stōm illud quod dicit
Quare ibis ad ptes tuas. **ser**. appōit
e ad pūm suū dicit aut aliquis. Ideo
eos mīcepabat quā non legebant re
tas scripturas que p extra legem et
ideo erant. Illus aut dicit q nesci
ebant moxante legis scripturas exoz
q dnt fūsi coz no scrutabant **Cris**
sup **aug** uel q dicit In rēne
mibent acf **ser** uelut ad hoc quod dicit
erat nescias uerū dei **Crif** aut dicit
Ego sum deus abrahā **ser**. ad illud qd
dixerat nescias scripturas Et quidē
calumpniatōibz pmū oportet r aliq
qōe uicte scripturē pferre Deinde
rōm exponē Inrogantibz aut pigno
rantā suā com exponam postea
uicte consiemem qm calumpniatōes
q uicte oportet. Inrogatores aut do
cere Ideo hys mīrogantibz pigno
rantā suā rōm exponit dicens.
In resurrexerāt **Jerom** 9 In hoc at
q dicit Nec mibent nec mibent

latina consuetudo greco ydiomati
 no respondet. Rubere em apud latinos
 pp'e dicitur mulieres Sed nos simpliciter dic-
 tu intelligimus q' nibe de vris et nubi
 de uoibus dicitur sic **Oris sup a1 t**
 Inbi quide sculo q' mortu' ideo nasteri
 mur. quia nasteri ideo uoibus ducimus
 ut quod moriendo nimit' nasteri sup-
 plet. Ibi aut' morendi nitas collit
 ubi et nasteri causa pluta e **hylariu**
 Et quidem sufficit adusus p'aducos
 apimone illecebre corpee uoibus et
 offiis cessantib; in amia hoc corpora
 gaudio p'utulissa Sed adiecit Sed sic
 sicut angeli dei mcelo **Oris m om'**
 perquod metrogatid' genter' respondet
 Qui em hoc erat us causa estmadi
 resurrexio; no ee quia credebant ead
 fore resurgentiu' condicoem. hanc ca;
 remouet amde' eos alius alius condi-
 tione futurus **Oris sup a1 t** Nondu
 ud q' at de ieiuniis et elemosinis ceteris
 q' uirtutib; spualib; locutus fuit mis
 angelis similitudine' m'roduxit m'p
 ai deab solutioe' acotu' laquetur qm
 sicut omne actus carnalis opera p' aia
 su' p'eci p'ue tame' acta libidinis dicit
 omne actus uirtutes sunt res angelice
 p'apue tam castitas perquod uincit
 na' uirtutibus **Jeromius** ad ego m'p
 tur Sed sicut angeli dei mcelo
 spualis regnitate' q'is pacis **duanissus**
dedimus nob; Tunc em qm' m'coruptibi-
 les et in mortales erant. uisibili' p'p'e
 ipius dei apparere m'castissimis q' em-
 placibus adimplebim'. intelligibilis
 aut' huius d'icose' p'icipabim' i' passibili
 et in material' mente p'om' m'itacione
 diuinitem sup' celestia' mentiu' p'por
 quod dicitur **Oris emq' angelis equales**
hylariu Gande aut' calumpnia qua
 p'aducei affertur de quibus affere sa-
 lent' m'p' f'oma' muliebri' p'ous re-
 singat Sed qualic' in scripturis auc-
 toritas e' de angelis op'mandi talem i'
 resurrexioe' sp'ei nre' p'os'u optet ee
 de femis **Aug'us' x'p' de ci. de** Sed m'casti
 melius uident' sapere q' uirtut' p'p'e

resurrectioe' ee non dubitant. Non ei
 libido ubi erit que confusioe' causa e'
 Nam p'us qui p'ccassent' m'idi erant
 Nata' aut' p'ua'bit' que tuc quide' acan-
 cubitu' et a p'tu i' m'um' erat. Et t' m'
 mebra femina' no' accomodata' usui ue-
 ti' sed decori nouo. quo no' alliaat' p'apud
 atq' elemencia' qui et quod no' erat fecit
 et liberauit' acorupte' quod fecit **Jerom'**
 Nemo em dicit de lapide et arbore q'
 hys rebus que no' hnt' mebra geneti-
 lia p'no' mibent' nec mibant' sed de hys
 qui cu' possent' mibe' cu' aliq' t'ce' non
 nubut' hoc aut' q' dicta sunt. p' de r'is
 condicoibus p'p'ite' reddidit' questione'
 De ipa' ad resurrexioe' con' corp' m'fide-
 litatem q'sp'iet' loquit' **Oris q' am'**
 Et quia illi m'rogando' moyses p'p'ise-
 rant. p' moyses eos confutit' unde
 subdit' de resurrexioe' aut' motu' no'
 legit' quod e' adeo dicente' uobis Ego
 sum deus abraham deus ysaac et deus
 iacob no' e' deus motu' p'p'uenau'.
Jeromius Sed comp'band' resurrexioe'
 uirtatem mult' alijs manifestis ex-
 emplis uti potuit' ex quib; e' illud de
 suscitabunt' motu' et resurgent' qui i'
 monumentis p' Et malio loco ayula do-
 menau' de terre pulue' consurgent'.
 Querit itaq' quid sibi uoluit' dnm' ho
 p'ferre testimoniu' quod uidet' ambiguit'
 uel non satis ad resurrexioe' uirtate'
 et q' hic plato p'bauit' quod uolebat
 statim m' hilerit' no' e' deus motu' p'
 sed uirtute' sup' d'icim' aut' p'adu-
 ces nec angelos nec sp'ia' nec resur-
 rexioe' copu' conficentes et aiaz' quas
 m'itu' p'cedicasse h' q' h'q' em' libros
 moyses recapiebant' p'phetas uirtutina
 rep'ientes Scilicet' ergo erat inde
 p'ferre testimoniu' tunc uirtute' no' p'q'
 bant'. porro ad em' tate' aiaz' p'ban-
 dam de moyses ponit' co'emplid'. Ego
 sum deus abraham i'c' Statim m' fece-
 Non e' deus motu' p'p'uenau'
 ut' ai' p'bauit' aiaz' p'p'mane' post
 mortem. nec em' poterat' ut' coru'
 esset deus qui nequaquam' subsisterent
 con'sp'iet' m'roducere' et coporu'

temptans cu **Origen** ad mem go qui
 no distendi sed temptandi causa interrogat
 aliquo daco qm dno debent illius phi
 si fratrem sdm illud **Or** vni ex m mltis
 meis fratribus in fratribus **Augu de offi euu**
 No moueat aut q matheus h dicit
 temptate fuisse aquo dno interrogatus e
 matheus aut hic tacet et in fine ita
 concludit q ei dno sapienter tndenti dix
 it. Non longe es a regno dei si ea em
 pt ut quis temptans accessit do: tu
 respouione correctus sit aut certe ipaz
 temptacem non accipiamz mala tanquid
 decipe valens in imitu sed tunc potaz
 tanquid copari amplius valens ignora
 Non frustra scriptu e Qui facise credit
 leuis est acorda Quid aut interrogat
 subdit **Augu** quod e mandatu magm i
 lege **Origen** temptans dicitur ingi
 qui no q discipulus xpi p ferebat hanc
 vocem Siquis ergo aliquid non distat
 a iho nec tradit se ei ex toto aio suo.
 Dicit aut a. **Augu** si e phi sci xpm
 temptans. Cum go an saluacem leget
 lex: forstan queraba quod e mandatu
 magm n ca Non em interrogasset h
 phisus nisi diu apud illos de hoc que
 stio fuisse et no mueru donec venisset
 ihus docet **Crisp si math** de magno
 tamen mandatu interrogat qui nec mnuu
 suabat Ille debet interrogare de maiore
 iusticia qui ia mmore coplauit **Jerom**
 Vel no de madatu interrogat sed quod se
 pmi madatu magm q: ut ad omia q dca
 mandauit magna sint qd ille respon
 dant acem hanc saluipmendi **Crisp**
si math dno aut sic a respondit ut mt
 rogacem eius fictam con suam statim p
 responso paret Unde sequit dicit ille
 dno diliges dnm deu tuu ex toto corde
 tuo et ex tota aia tua et in tota mente tua
 diliges inquit no time. quid dilige magis
 a quid time dnm em suoz e dilige
 filiaz. Timor aut sub necessitate dilas i
 libertate Qui in timore fuit deo pond
 quide euadet mreda us iustiae no h
 quia in iustus feat boni ppt timorem
 No vult ergo deus ut timeat. fuit

ab hominibus q dno sed ut diligat q
 pater. qui ad opaco spitu donauit ho
 bus dilige aut deu ex toto corde e ut
 cor tuu non sit in malicia ad alia rei di
 lectam magis qua dea. dilige aut deu
 in tota aia e certissimu a m hie in uitate
 et firmu e in fide alius e em amor
 cordis et alius aie amor cordis quodam
 carnalis e ut eia carnalis deu amemz
 quod face non possimz nisi recesserimz
 ab amore mundialis reip. Cordis aut a
 mor sentit in corde amor us aie no sen
 tit sed intelligit quia iudicio aie con
 spicit aliu em credit apud deu ea ome
 boni et meli boni e extra ipm hic
 diligit deu in tota aia. Data no mte
 dilige deu e ut omis sensus tui deo va
 rent Cui om intellectus deo ministrat
 Cui sapia aia deu e cuius cogitacoe ca
 q dea sunt tractat cuius memoria q bona
 sunt recordat tota mente diligit deu
Augu 1o de doctn. pa. Vel alie
 deu ex toto corde dilige papio ut ad
 cogitacoe ex tota aia ut omis uita tua
 ex tota mente tua ut omis intellectu tui
 nullam cogitacoe ex tota aia ut omis uita tua
 que vacare debeat et quasi locu dare
 ut alia re velit frui Sed quid aliud di
 ligendi fuit venit in am illuc rapia
 quo totus dilasms impetus currit tuc
 e em optima cu tota uita sua pgit i m
 commetibile boni **Blasa** vel ex toto
 corde. i. intellectu aia. i. voluntate.
 ayente. i. memoria ut meli ei qru
 velis sentas aut recorderis **Origen**
 Vel aliter ex toto corde. i. sdm tota
 recordacem et opacem et cogitacem
 ex tota aia. i. ut pati sint pone aiaz
 p pietate di In tota mente meli salz
 aliud pferens mp que dei s. Et uide
 si potes corquide accipe p intellectu qd
 intelligibilia specula Mente aut ad
 pferendas res Mente em pferemus
 singulas res et p omi quod significat
 q mte ma mambulanz atqz pfermz
 Si aut temptanti phis dno no re

Congregatis aut phiseis interrogavit
 eos ihus dicens Quid vobis videt de
 xpo eius filius est. **Cris m om.** Et
 quidem discipulos pnu interrogavit quid
 alij dicent de xpo et tuc quid ipi dicent
 hos aut no ita pfecto cui pductore cu
 dixissent et malis. Estimabant aut qm
 pnu homo erat et id dixerit cu esse
 filiu dauid. Et hoc e q subdit dicit
 ei dauid. Ipe aut h respodet m dicit
 pphetam dnacm eius et ppetate plu
 rimo et cohonozacm que e apud prez
 testatem unde subdit ait illis. Quid
 go m spu vocat eu dnm dicens dixit
 dno dno meo sede ad dextas meis. **Jerom**
Testimoniu hor de 9 nono psalmo
sumptu e. Dno ergo dauid vocatur
 no p dnm id quod deo natus e sed m d
 id q natus ex pre semp fuit puerens
 ipm carnis sue prem. Vocat aut eu
 dnm suu no ex eo m dno nec p voluntate
 sed m spu scto. **Remigius** Et aut dicit
 Sede ad dextas meis Non intelligit
 e q deus corporeus sit ut dextera
 vel sinistra heat. sed ad dextas dei sede
 e m honore et equalitate paterne di
 gnitatis mane. **Crisp** **sup as** puto
 aut hanc interrogacm no solu contra
 phiseas sed etia cont quosda hereti
 cos posuit Nam p dnm carne vere
 filius erat dauid dno aut p dnm dicit
Crisp **m omel.** Non aut m hoc stat
 sed ut timeant subdit donec panem
 i mntas tuos stabellu pedu tuoz.
 Ut saltem eos ita mducat. **Origenes**
 Deus etia non ad pdicm solu ponit
 stabellu pedu xpi m mntas apulis
 sed et ad eoz salutem. **Remigius** donec
 aut p mntas ponit ut sit sensus
 Sede semp et i mnta tuu i sempitmi
 subiacent pedibus tuis. **Glosa** **Ar**
 apte i mnta subiacit filio no m firmi
 tate filij sed vnitat natiue sigt Nam
 et filius non et filius subiacit i mnta
 eos pris quia prem clarificat super
 tra et ex hac aucte gcludit Si ergo
 dauid vocat eu dnm qud filius eius e

Jerom **Interrogatio h nobis pfit**
 usqz hodie contra iudeos. Et hij em q
 confitent xpm ee venens homines sm
 plicem et sanctum vus assentit de gne da
 lud. Interrogatio ergo eos docti ad no p
 simplicit homo e et tantu filius dauid
 qud dauid vocat eu dnm suu. Iudei aut
 addeludenda interrogacis vnitatem fruo
 la multa ofingit. Vnacu abrahæ d
 ferentes. eius filius fuit damasq filius
 eliezer et ex ipius persona scriptu psal
 mi q post eodem quqz regu dno
 deus dno suo abrahæ dixit. Sede
 ad dextera mea donec ponam dno
 interrogem qud dixit abrahæ ea que
 fecit et vnde rogans dno abrahæ
 an lucifer genitus sit et quomo sa
 cerdas fuit p dnm ord me melchisedech
 p quo melchisedech obtulit panem et
 vinu et aquo decimas pde accepit.
Cris m omel. hic tantu mposuit
 finem ipoz dispensacibus q magnu
 et sufficiens corp pcludere ora
 sequit. Et nemo potat ei respodere ubi
 neq ausus fuit quisqu ex illa die
 eu amplius mrogare. Siluerunt em
 exire no volentes sed no hendo ali
 quid dice. **Origen** Si aut mrogatio
 eoz fuisse ex voluntate discendi nu
 qud eis talia pposuisset ut amplius
 no cent ausi eu mrogare. **Abanq**
 Ex hoc aut intelligim venena iudic
 supari posse. sed difficile questere
Se **Capitulu xxiij**
 vnc locutus est
 ihesus ad turbas
Crisp **si as** post
 qud do9 sacerdotes
 respensione pro
 stravit et mcori
 gibilem condicm
 eoz ondit scit
 et dicit qui male fecerit i emedabiles
 sunt lazi. vob facile emendant tuc
 quic fmane ad aptos et ad p m
 vnde dicit. Tunc locutus e ihus ad
 turbas et ad discipulos suos p mstru
 tuosim m dicit. Ihu m quo sit alter

